

Tillægsbetænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 0. februar 2021

Udkast
til
Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om epidemier m.v.

(epidemiloven)

[af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3-5.

Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 og 6.

2. Indstillinger

◇

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved afgivelsen af tillægsbetænkningen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter op om lovforslaget efter de substantielle ændringer, der blev foretaget efter det første lovudkast. Det er positivt, at det endelige lovforslag til epidemilov i højere grad sikrer en parlamentarisk samt demokratisk kontrol med epidemihåndteringen, som det bl.a. også er blevet anbefalet af Jørgen Grønnegaard Christensen m.fl. i rapporten »Håndteringen af covid 19 i foråret 2020«. Med vedtagelsen af loven knæses nu princippet iom inddragelse af Folketinget og større transparens samtidig med, at man bibeholder evnen til at træffe hurtige politiske beslutninger. Ligeledes forventes nedsættelsen af Epidemikommissionen at sikre inddragelse af de nødvendige kompetencer samt interesserepræsentanter,

der skal rådgive vedkommende minister. SF ser dog gerne en endnu større inddragelse af særligt sagkyndige på sundhedsområdet end lovforslaget lægger op til - bl.a. patientforeninger på børne- og undervisningsområdet samt Arbejdstilsynet.

SF bemærker dog også, at håndteringen af pandemien i foråret har vist, at der er brug for større offentlighed i forhold til baggrunden for en række af regeringens beslutninger. Jørgen Grønnegaard Christensen m.fl. foreslår derfor også i deres rapport foreslår, at »... offentlighedsloven revideres med henblik på at give hensynet til informationsfriheden større vægt i mødet med andre hensyn.« Derfor har SF for nylig genfremsat vores beslutningsforslag om en ændring af offentlighedsloven.

SF har bl.a. på baggrund af de erfaringer, vi har gjort os i forhold til ældre- og anbragte borgers ensomhed på bosteder og plejehjem under pandemien været optaget af, hvordan vi har kunnet sikre nære pårørende adgang til deres nærmeste og respekten for boligens ukrænkelighed, samtidig med at man fortsat begrænser smittespredningen. Derfor har SF i forbindelse med lovbehandlingen stillet spørgsmål nr. 23, hvor vi har bedt ministeren afklare, hvorvidt bestemmelsen om besøgsrestriktioner og -forbud strider mod grundloven og/eller EMRK's artikel 8. Dette har ministeren understreget ikke er tilfældet.

SF henviser endvidere til, at SF som redegjort for under 2. behandling støttede ændringsforslag nr. 25 i udvalgets betænkning om, at forbud mod besøgendes adgang på plejehjem m.v. som udgangspunkt kun finder anvendelse på fællesarealer og ikke på arealer, der udgør beboerens egen bolig, og at der indsættes en ny bestemmelse i lovforslaget, som indfører yderligere retsgarantier for personer, som

har bolig på de pågældende institutioner. Ændringsforslaget blev imidlertid desværre forkastet ved 2. behandling.

Som ligeledes redegjort for under 2. behandling støttede SF ændringsforslag nr. 5 i udvalgets betænkning, hvorefter Epidemikommisionen, inden den afgiver indstillinger, skal inddrage andre særligt sagkyndige såsom lægevidenskabelige selskaber, sundhedsfaglige repræsentanter, repræsentanter med ekspertise på det sociale område, patientforeninger, Arbejdstilsynet og børne- og undervisningsområdet. Ændringsforslaget blev vedtaget ved 2. behandling.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af <>:

Til § 8

1) I *stk. 2* indsættes som 2. *pkt.*:

»Epidemikommisionen rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed som angivet i § 29, stk. 7.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 3]

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af <>:

Til § 28

2) I *stk. 1* indsættes som 2. *pkt.*: »1. pkt. gælder ikke for forsamlinger med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed.«

[Bestemmelse om, at den foreslåede § 28 ikke omfatter forsamlinger med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed]

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af <>:

Til § 29

3) Som *stk. 7* indsættes:

»*Stk. 7.* Styrelsen for Patientsikkerhed kan alene udstede påbud i medfør af § 29, stk. 1 og 2, hvis det sker efter forudgående høring af Epidemikommisionen.«

[Styrelsen for Patientsikkerheds påbud til henholdsvis kommunalbestyrelsen og regionsrådet om at fastsætte restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af behandlings-, pleje- og omsorgsinstitutioner m.v. sker efter forudgående høring af Epidemikommisionen]

Ny paragraf

4) Efter § 30 indsættes før overskriften før § 31:

»§ 01. Regler fastsat i medfør af §§ 29 og 30 kan kun fastsættes for lokaler el. lign., som udgør en persons egen bolig, hvis betingelserne efter § 12, stk. 2-4, er opfyldt. Afgørelser i medfør af 1. pkt. kan påklages til Ankenævnet for Epidemiloven.«

[Særlige betingelser for at fastsætte restriktioner for personers egen bolig]

Til § 61

5) I *stk. 1* ændres » og § 21, stk. 2« til: » § 21, stk. 2, og § 01«.

[Præcisering af klageadgang til Klagenævnet for Epidemiloven som konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Af et *mindretal* (RV), tiltrådt af <>:

Til § 65

6) I *stk. 3* indsættes som 2. *pkt.*: »1. pkt. gælder ikke for regler, der udstedes i medfør af § 28.«

[Bestemmelse om, at der ikke kan fastsættes regler om straf i regler udstedt i medfør af den foreslåede § 28]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 3

Efter § 29, stk. 1, i det fremsatte lovforslag kan Styrelsen for Patientsikkerhed påbyde kommunalbestyrelsen for en bestemt periode at fastsætte restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af kommunale plejehjem, plejeboliger, aflastningspladser, anbringelsessteder, botilbud og lignende og private alternativer dertil beliggende i den pågældende kommune.

Efter § 29, stk. 2, kan Styrelsen for Patientsikkerhed påbyde regionsrådet for en bestemt periode at fastsætte restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af offentlige og private sygehuse, klinikker, anbringelsessteder og lignende beliggende i den pågældende region.

Forslagsstillerne foreslår med ændringsforslaget, at Styrelsen for Patientsikkerheds påbud til henholdsvis kommunalbestyrelsen og regionsrådet om at fastsætte restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af behandlings-, pleje- og omsorgsinstitutioner m.v. skal ske efter forudgående

høring af Epidemikommisionen.

Ændringsforslag nr. 1 er en konsekvensændring af ændringsforslag nr. 3, med henblik på at Epidemikommisionen rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed som anført ovenfor.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget er det hensigten, at deltagelse i demonstrationer er undtaget bestemmelsen.

Det følger af den foreslåede § 28, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har befundet sig et bestemt sted, deltaget i en forsamling, ved et arrangement, en begivenhed eller lignende, hvor der er konstateret smitte med en alment farlig eller samfundskritisk sygdom, skal lade sig undersøge af en sundhedsperson eller isolere i en egnet facilitet.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at der bl.a. kan fastsættes regler om, at personer, som er ansat i en virksomhed eller går på en skole, hvor der er konstateret

ret smitte, skal lade sig isolere. Videre fremgår det, at der ligeledes vil kunne fastsættes regler om, at personer, som har deltaget i en begivenhed, f.eks. en koncert, et bryllup, et sportsarrangement eller lignende, hvor der er konstateret smitte, skal lade sig undersøge og isolere indtil isolation ikke længere er nødvendigt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt punktum i bestemmelsen om, at bemyndigelsesbestemmelse ikke vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at personer, som har befundet sig eller deltaget i forsamlinger med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed, hvor der er konstateret smitte med en alment farlig eller samfundskritisk sygdom, skal lade sig undersøge af en sundhedsperson eller isolere i en egnet facilitet. Dette vil bl.a. omfatte demonstrationer og møder i politiske partier.

Til nr. 4 og 5

Lovforslagets §§ 29 og 30 indeholder regler, hvorefter henholdsvis Styrelsen for Patientsikkerhed og vedkommende minister kan fastsætte restriktioner for adgangen til og brugen af behandlings-, pleje- og omsorgsinstitutioner m.v.

Der kan efter de i lovforslaget foreslåede §§ 29 og 30 fastsættes restriktioner for eller forbud mod adgangen til eller brugen af både fællesarealer og arealer, lokaler m.v., der udgør en persons egen bolig.

Venstre mener, at de foreslåede bestemmelser om mulighed for at fastsætte restriktioner for adgangen til behandlings-, pleje- og omsorgsinstitutioner m.v. kan udgøre et indgreb i forhold til en persons frihedsrettigheder og bør ses i sammenhæng med boligens ukrænkelighed. Venstre finder, at adgangen til at indføre besøgsrestriktioner på det areal, som udgør beboerens egen bolig – medmindre beboeren frivilligt medvirker – har karakter af foranstaltning rettet

mod en enkeltperson, og at reglerne bør udbygges med retssikkerhedsgarantier.

Venstre foreslår på den baggrund med ændringsforslaget, at de i §§ 29 og 30 foreslåede restriktioner eller forbud mod besøgendes adgang som udgangspunkt kun finder anvendelse på fællesarealer og ikke på arealer, der udgør beboerens egen bolig, og at der indsættes en ny paragraf i lovforslaget,

som indfører yderligere retsgarantier for personer, som har bolig på de pågældende institutioner.

Det foreslås med ændringsforslaget, at regler fastsat i medfør af §§ 29 og 30 kun kan fastsættes for lokaler, som udgør en persons egen bolig, hvis betingelserne efter § 12, stk. 2-4, som indeholder en række generelle betingelser for at foretage foranstaltninger over for enkeltpersoner, er opfyldt.

Det indebærer, at henholdsvis Styrelsen for Patientsikkerhed og vedkommende minister, forinden der træffes afgørelse om restriktioner, som omfatter en persons bolig, skal opfordre personen til at medvirke frivilligt.

Afgørelse om restriktioner, som omfatter en persons bolig, skal være nødvendig, så kortvarig som mulig og stå i rimeligt forhold til formålet med foranstaltningen. Den mindst ndgribende og mest skånsomme foranstaltning skal anvendes,

hvis denne er tilstrækkelig til at opnå formålet. Restriktioner

skal ophæves, når de ikke længere er nødvendige at opretholde.

Restriktioner, som omfatter en persons bolig, skal efterprøves, henholdsvis 3, 10, 20 og 30 dage efter at foranstaltningen er iværksat, for at påse, om betingelserne for restriktionen fortsat er opfyldt.

Afgørelser om restriktioner, som vedrører en persons bolig, kan påklages til Ankenævnet for Epidemiloven.

Klageadgangen til Ankenævnet for Epidemiloven fremgår således eksplicit af såvel lovteksten i den foreslåede nye paragraf såvel som de ledsagende bemærkninger.

I ændringsforslag nr. 5 foreslås på baggrund af denne nye paragraf og ovennævnte bemærkninger endvidere præciseret, at afgørelser i medfør af denne paragraf kan påklages til Ankenævnet for Epidemiloven.

Til nr. 6

Det følger af det foreslåede § 65, stk. 3, at der i regler, der udstedes i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Bestemmelsen betyder, at der også i regler udstedt i medfør af den foreslåede § 28 vil kunne fastsættes regler om straf.

Det foreslås, at der indsættes et nyt punktum i bestemmelsen om, at der for så vidt angår bemyndigelsen i den foreslåede § 28 ikke kan fastsættes regler om straf.

Forslaget betyder, at eventuelle regler om krav om isolation og test, der måtte blive udstedt i medfør af § 28, ikke vil kunne sanktioneres strafferetligt eller håndhæves.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. december 2020 og var til 1. behandling den 19. januar 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget. Udvalget afgav betænkning den 9. februar 2021. Lovforslaget var til 2. behandling den 11. februar 2021, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i udvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet lovforslaget i 1 møde.

Bilag

Efter udvalgets afgivelse af betænkning er der omdelt 2 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har efter afgivelsen af betænkning stillet 4 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Annette Lind (S) Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) nfm. Daniel Toft Jakobsen (S) Kasper Roug (S) Julie Skovsby (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Stinus Lindgreen (RV) Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF) Peder Hvelplund (EL) Victoria Velasquez (EL) Susanne Zimmer (UFG) Jane Heitmann (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Hans Andersen (V) Martin Geertsen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Sophie Løhde (V) Liselott Blixt (DF) Karina Adsbøl (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Per Larsen (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	40	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		